

HE 29/2024 vp laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Milla Väisänen

17.9.2024

Kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävät oleskeluluvat

- Osassa lausuntoja nostettiin esiin, ettei oleskelulupien pituuksien lyhentämiselle ja eriyttämiselle katsottu olevan perusteita.
 - Perusteita on avattu tarkemmin hallituksen esityksessä ja aiemmassa lausunnossa.
 - Ehdotettujen muutosten tavoitteena on, että kansainvälistä suojelua myönnetään sen aikaa kuin sille on tarve.
 - Tarkoituksena ei ole lisätä Maahanmuuttoviraston työmäärää tarpeettomasti.

Uudet perusteet aseman myöntämättä jättämiselle ja poistamiselle

- Poissuljenta yllyttämisen tai muun osallistumisen perusteella
 - Kohta vastaa määritelmädirektiivin muotoilua.
 - Ei pidetä tarkoituksenmukaisena muuttaa säännöstä hallituksen esityksessä esitetystä muotoilusta.
 - Poissuljenta edellyttää edelleen henkilökohtaista vastuuta poissuljentateosta tai – rikoksesta.
- Kansallisen turvallisuuden vaarantaminen
 - Jo nykyisin käytössä ulkomaalaislaissa esimerkiksi maasta karkottamisen perusteena.
 - Huomioitava kansallisen turvallisuuden osalta alati muuttuva toimintaympäristö.
 - Vaaran arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan.

Uudet perusteet aseman myöntämättä jättämiselle ja poistamiselle

- Yhteiskunnan vaarantaminen
 - Eesityksen muotoilu vastaa määritelmädirektiiviä eikä kohdan muuttamista pidetä tarpeellisena.
 - Yksilöllisen harkinnan tarve ilmenee hallituksen esityksen säännöskohtaisista perusteluista.
- Erittäin törkeä rikos
 - Ulkomaalaislaissa on jo nykyään poissuljentaperusteena törkeä rikos, jota ei ole tarkemmin määritelty.
 - Katsotaan, että tyyppitapausten listaaminen voisi sitoa soveltamista liikaa.
 - Milloin rikosta pidetään erittäin törkeänä edellyttää tapauskohtaisen harkinnan.
 - EUT tapauksissa ollut kyse esimerkiksi vakavista seksuaalirikoksista, ryöstöistä ja henkirikoksista.

Tilapäinen oleskelulupa ja karkottaminen

- 89 §:n perusteella tilapäisen oleskeluluvan saaneen karkottamisharkinta:
 - Jos katsotaan, ettei jatko-oleskeluluvan myöntämiselle edellytyksiä, tehdään karkottamisharkinta.
 - Karkottamisharkinnassa huomioitava palautuskiellon lisäksi kokonaisharkinta.
 - Mahdollisesta karkottamispäätöksestä voi hakea muutosta.
 - Täytäntöönpanokelpoisuus riippuu karkottamispäätöksen perusteista.
 - Päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen ennen kuin lainvoimaisesti ratkaistu.
 - Jos karkottamisperusteena rikoksiin tai turvallisuuden vaarantamiseen liittyvät syyt, voidaan panna täytäntöön aikaisintaan 30 päivän kuluttua tiedoksiannosta.
- Mahdollinen täytäntöönpanon kieltämistä koskeva hakemus estää täytäntöönpanon.

Muuta

- Lausunnoissa ehdotettiin siirtymäsäännöstä koskemaan oleskeluluvan pituutta.
 - Esityksen valmistelussa päädytty ehdotettuun siirtymäsäännökseen.
- Lausunnoissa nostettiin esiin palautuskiellon ehdottomuus.
 - Esitetyillä muutoksilla ei puututa millään tavoin palautuskieltoon.
- Lapsiin liittyvät vaikutukset
 - Hallituksen esityksessä on arvioitu lapsiin ja lapsiperheisiin liittyviä vaikutuksia.
 - UlkL 6 §:n mukaisesti lasta koskevassa päätöksenteossa tulee kiinnittää huomiota lapsen etuun.
 - Lasta on myös kuultava ennen häntä koskevan päätöksen tekemistä.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi